

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 września 2014 roku

Sąd Rejonowy II Wydział Karny w Ś. w składzie:

Przewodniczący: SSR Joanna Zaganiacz

Protokolant: Barbara Lesiak

przy udziale Asesora Prokuratury Rejonowej w Świdnicy J. O.

po rozpoznaniu w dniach 28.02.2013r., 21.05.2013r., 28.01.2014r., 27.05.2014r., 18.09.2014r. sprawy karnej

R. L.

urodzonego (...) w Ś., syna E. i G. z domu C.

oskarżonego o to, że:

w dniu 21 stycznia 2012r w Ś. w woj. (...), nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu lądowym w ten sposób, iż kierując samochodem osobowym m-ki M. o nr rej. (...), zbliżając się do oznakowanego przejścia dla pieszych na ul. (...), nie zachował należytej ostrożności, nie zauważył i nie ustąpił pierwszeństwa prawidłowo przekraczającemu w tym miejscu jezdnię pieszemu A. B., w wyniku czego doprowadził do potrącenia pieszego, powodując u niego obrażenia w postaci krwiaka przymózgowego, złamań łuski prawej kości skroniowej i ciemieniowej, trzonu kręgu C2, wyrostków poprzecznych trzonu L2, kości krzyżowej, lewej i prawej kości łonowej, lewej kości piszczelowej, lewej kości strzałkowej, stłuczenia obu płuc, wstrząśnienia mózgu, które naruszyły czynności narządów ciała pokrzywdzonego na okres powyżej dni siedmiu,

tj. o czyn z art. 177 § 1 kk

I. na podstawie art. 66 § 1 kk i art. 67 § 1 kk warunkowo umarza postępowanie karne przeciwko oskarżonemu **R. L.** o czyn opisany w części wstępnej wyroku, tj. o występki z art. 177 § 1 kk na roczny okres próby;

II. na podstawie art. 67 § 3 kk zasądza od oskarżonego **R. L.** na rzecz oskarżycieli posiłkowych H. B., P. B. i J. M., uprawnionych solidarnie, nawiazkę w kwocie 7 000 zł (siedem tysięcy złotych);

III. zasądza od oskarżonego **R. L.** na rzecz oskarżycieli posiłkowych H. B., P. B. i J. M., uprawnionych solidarnie, kwotę 1062,72 zł (jeden tysiąc sześćdziesiąt dwa złote siedemdziesiąt dwa grosze) tytułem poniesionych przez nich kosztów zastępstwa procesowego.

IV. zwalnia oskarżonego **R. L.** od ponoszenia kosztów sądowych w tym opłaty zaliczając wydatki na rachunek Skarbu Państwa.

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Oskarżony R. L. zamieszkuje w Ś. przy Placu (...), wspólnie z żoną i dziećmi (trojgiem własnych i dwójkiem adoptowanych). Oskarżony jest zatrudniony w firmie (...) w Ś. jako kierownik działu technicznego, z wynagrodzeniem ok. 2000 zł.

Dowody:

Dane osobopoznawcze – k. 75

Wywiad środowiskowy – k. 232-234

W dniu 21 stycznia 2012 roku oskarżony wstał ok. godz. 5 rano. Tego dnia ani dzień wcześniej nie spożywał alkoholu, rano wypił kawę. Po odwiezieniu do pracy żony, która jest zatrudniona w zakładzie (...) w Ś. oskarżony należącym o niego samochodem marki M. o nr rej. (...) zabrał swojego syna D. L. z osiedla (...), gdzie wcześniej się z nim umówił. D. L. poprzedni wieczór i noc spędził na imprezie towarzyskiej, był zmęczony i w czasie jazdy do domu miał zamknięte oczy, nie obserwował drogi.

Dowody:

Wyjaśnienia oskarżonego – k. 75-77, 138

Częściowo zeznania D. L. – k. 139, 15

Protokół badania stanu trzeźwości – k. 4

Dojeżdżając do skrzyżowania z ulicą (...) oskarżony patrzył przed siebie i zauważył samochód nadjeżdżający z naprzeciwka. Nie obserwował natomiast rejonu przejścia dla pieszych, które znajduje się w tym miejscu i nie zauważył wkraczającego na jezdnię od strony jej prawej krawędzi pieszego – pokrzywdzonego A. B.. Oskarżony dostrzegł pokrzywdzonego dopiero, gdy ten znajdował się już w obrębie przejścia dla pieszych, w okolicy środka jego szerokości, ok. 4,2 m od prawej krawędzi jezdni, bezpośrednio przed jego samochodem. Zahamował wówczas gwałtownie, jednak pomimo włączenia się w samochodzie systemu (...) pojazd nie zdołał się od razu zatrzymać i potracił pokrzywdzonego, który upadł na maskę samochodu, uderzył głową w przednią szybę, po czym upadł na jezdnię.

Na miejsce zdarzenia został wezwany patrol Policji oraz pogotowie ratunkowe. Pokrzywdzony został przewieziony do Szpitala (...) w Ś., a następnie – ze względu na charakter obrażeń ciała – na konsultację do oddziału neurochirurgicznego w W..

Dowody:

Wyjaśnienia oskarżonego – k. 75-77, 138

Notatka urzędowa – k. 1

Opinia biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych – k.178-193, 225v.-226

Materiał poglądowy – k. 36-46

Szkic miejsca zdarzenia – k. 47

Wskutek potrącenia przez samochód kierowany przez oskarżonego pokrzywdzony A. B. doznał obrażeń ciała w postaci krwiaka przymózgowego, złamań łuski prawej kości skroniowej i ciemieniowej, trzonu kręgu C2, wyrostków poprzecznych trzonu kręgu L2, kości krzyżowej, lewej i prawej kości łonowej, lewej kości piszczelowej, kości strzałkowej, stłuczenia obu płuc i wstrząśnienia mózgu. Obrażenia te naruszyły czynności ciała pokrzywdzonego na czas powyżej 7 dni.

W okresie poprzedzającym wypadek pokrzywdzony A. B. cierpiał na schorzenia układu krążenia, z powodu których był leczony. Po zakończeniu hospitalizacji pokrzywdzony został w dniu 31 stycznia 2012 roku wypisany do domu. W dniu 7 lutego 2012 roku pokrzywdzony zmarł wskutek niewydolności krążeniowo-oddechowej spowodowanej zaawansowanymi zmianami chorobowymi istniejącymi przed wypadkiem.

Dowody:

Opinie sądowo-lekarskie – k. 21, 64-68, 166-169, 225

Oskarżony R. L. w złożonych wyjaśnieniach przyznał się do uczestnictwa w wypadku drogowym, w którym został poszkodowany A. B.. W złożonych wyjaśnieniach opisał okoliczności zdarzenia zgodnie z ustalonym wyżej stanem faktycznym sprawy. Oskarżony kwestionował jednocześnie swoją wyłączną odpowiedzialność za zaistnienie wypadku, podnosząc, że przyczynili się do niego inni uczestnicy ruchu drogowego, których zachowanie niezgodne z przepisami odwróciło jego uwagę od sytuacji w obrębie przejścia dla pieszych.

W ostatnim słowie oskarżony poparł wniosek swego obrońcy o warunkowe umorzenie postępowania karnego w zakresie zarzucanego mu czynu.

Wyjaśnienia oskarżonego – k. 75-77, 138

Oskarżony R. L. nie był dotychczas karany sądownie.

Dowód:

Dane o karalności – k. 235

Nadto Sąd zważył:

Dowody przeprowadzone w toku rozprawy dały podstawę do przypisania oskarżonemu R. L. sprawstwa i winy w zakresie zarzucanego mu czynu. Okolicznością kluczową dla oceny zachowania oskarżonego w kontekście realizacji znamion występku z art. 177 § 1 kk było ustalenie zakresu jego przyczynienia się do zaistnienia wypadku oraz rozstrzygnięcie, czy i w jakim zakresie należałoby obciążyć go odpowiedzialnością za wytworzenie sytuacji wypadkowej, której konsekwencją było potrącenie pokrzywdzonego A. B.. W tym kontekście konieczne było ustalenie okoliczności i sposobu poruszania się poszczególnych uczestników wypadku bezpośrednio przed jego zaistnieniem, prędkości, z jaką poruszał się samochód (...), kierowany przez oskarżonego, a nadto ustalenie czy i w jakim ewentualnie zakresie do powstania sytuacji wypadkowej przyczynił się sam pokrzywdzony lub inni uczestnicy ruchu drogowego.

Dla dokonania ustaleń w powyższym zakresie Sąd poddał krytycznej analizie przede wszystkim wyjaśnienia oskarżonego, gdyż zeznania naocznego świadka zdarzenia – D. L. w omawianym zakresie nie wnosiły praktycznie nic do sprawy. D. L. zeznał, że bezpośrednio przed zdarzeniem miał zamknięte oczy i nie obserwował jezdni, zarejestrował, że oskarżony jechał ze stosunkowo niewielką prędkością i odczuł jedynie gwałtowne hamowanie oraz uderzenie w maskę samochodu.

Oskarżony R. L. w złożonych wyjaśnieniach wprawdzie oświadczył, że przyznaje się do udziału w wypadku, w którym pokrzywdzony został poszkodowany, jednak z treści jego relacji o okolicznościach zdarzenia wynikało, że kwestionuje on swoją wyłączną odpowiedzialność za wytworzenie sytuacji wypadkowej. Oskarżony wskazywał, że na jego zachowanie, w tym na możliwość dokonania prawidłowej oceny sytuacji, jaka zaistniała na drodze i podjęcia w związku z tym jakichkolwiek manewrów obronnych, miało wpływ wiele czynników niezależnych od niego, do których zaliczał nieprawidłową jazdę innego samochodu, który niespodziewanie wyjechał z ulicy (...), a nadto oślepienie oskarżonego światłami przez pojazd nadjeżdżający z naprzeciwka. Linia obrony oskarżonego na dalszym etapie rozprawy zdawała się również sugerować, że w pewnym stopniu odpowiedzialność za wytworzenie sytuacji

wypadkowej winno się przypisać również pokrzywdzonemu, który widząc nadjeżdżający samochód oskarżonego, nie zwalniający przed przejściem dla pieszych, powinien był powstrzymać się od wkroczenia na jezdnię.

Zdaniem Sądu wyjaśnienia oskarżonego w prawidłowy i zgodny z rzeczywistością sposób odzwierciedlają warunki drogowe, prędkość jazdy kierowanego przez niego samochodu i wzajemne usytuowanie uczestników wypadku – i w tym zakresie zostały ocenione jako wiarygodne. Opierając się na wyjaśnieniach oskarżonego oraz weryfikując je w zestawieniu z opinią biegłego z zakresu rekonstrukcji wypadków drogowych Sąd przyjął, że bezpośrednio przed potrąceniem pieszego samochód oskarżonego poruszał się z prędkością rzędu 40-45 km/h, a do potrącenia doszło w obrębie przejścia dla pieszych, w odległości ok. 4,2 m od prawej krawędzi jezdni, zaś pieszy wszedł na jezdnię normalnym krokiem. Opierając się na analizie prędkości samochodu oraz pieszego (o wartości 1-1,4 m/s) biegły przyjął, że w chwili wkraczania przez pokrzywdzonego na jezdnię (...) oskarżonego znajdował się ok. 37 m przed miejscem potrącenia i działało się to ok. 3 sek. przed potrąceniem. Zdaniem biegłego – i pogląd ten Sąd podzielił – wkroczenie pieszego na jezdnię w opisanej odległości przed nadjeżdżającym samochodem nie powinno stanowić zaskoczenia dla kierującego pojazdem, którego długość drogi zatrzymania dla ustalonej na opisanym wyżej poziomie prędkości (ok. 45 km/h) wynosiłaby ok. 25 m. Mając na względzie zasady pierwszeństwa obowiązujące w obrębie przejścia dla pieszych, a mianowicie udzielenie go przez ustawodawcę pieszemu, kierujący samochodem ma obowiązek zbliżając się do przejścia zastosować taką taktykę jazdy, polegającą również na dostosowaniu prędkości jazdy, która umożliwi mu prawidłową obserwację całej szerokości jezdni pod kątem ewentualnej obecności w rejonie przejścia osób pieszych. Niezależnie bowiem od sytuacji panującej na drodze, w tym warunków atmosferycznych lub ruchu innych pojazdów, kierujący w obrębie przejścia ma obowiązek ustąpienia pierwszeństwa pieszemu. Natomiast w sytuacji, gdy warunki drogowe ograniczają możliwość prawidłowej obserwacji przejścia, niezbędne jest dostosowanie prędkości pojazdu do takich okoliczności, a ewentualnie zaniechanie jazdy i zatrzymanie się przed przejściem. Brak podjęcia przez oskarżonego takich manewrów z wyprzedzeniem i hamowanie dopiero bezpośrednio przed potrąceniem pokrzywdzonego wskazuje na nieprawidłową obserwację przedpola jazdy. Tego rodzaju stwierdzenie wydaje się tym bardziej uzasadnione, że z wyjaśnień samego oskarżonego wynika, że miał on wówczas uwagę rozproszoną zachowaniem innych pojazdów uczestniczących w ruchu w tym miejscu i nie skupiał jej na obserwacji okolicy przejścia dla pieszych, a wejście na jezdnię pokrzywdzonego było dla niego zaskoczeniem i zauważył go praktycznie dopiero wówczas, gdy pieszy znalazł się bezpośrednio przed maską jego samochodu.

Sąd nie podzielił poglądu biegłego W. K., zgodnie z którym w pewnym zakresie można w niniejszej sprawie przyjąć przyczynienie się pokrzywdzonego do zaistnienia sytuacji wypadkowej w związku z tym, że należycie obserwując jezdnię i dostrzegając nadjeżdżający samochód, który nie zmniejsza prędkości jazdy, mógł on powstrzymać się od wkroczenia na jezdnię i w ten sposób uniknąć potrącenia. Sąd zważył, że zgodnie z zasadą ograniczonego zaufania, pokrzywdzony miał prawo liczyć na respektowanie przez innych uczestników ruchu zasad bezpieczeństwa ruchu dopóty, dopóki ich cechy osobiste lub określone zachowanie nie wskazywały, że mogą oni nie stosować się do tych zasad. W okolicznościach niniejszej sprawy brak było ewidentnych wskazówek, że oskarżony jako współuczestnik ruchu zachowa się w sposób nieprawidłowy. Samochód kierowany przez oskarżonego poruszał się z prędkością, która umożliwiała mu zatrzymanie się przy stosunkowo krótkiej drodze hamowania, miejsce w którym pokrzywdzony przekraczał jezdnię było prawidłowo oznakowane jako przejście dla pieszych. Sam zaś oskarżony zbliżając się do skrzyżowania powinien był zauważyć pieszego znajdującego się w rejonie prawej krawędzi jezdni i – również kierując się zasadą ograniczonego zaufania do innego uczestnika ruchu drogowego – istotnie zmniejszyć prędkość jazdy, tak aby móc zrealizować obowiązek ustąpienia pieszemu pierwszeństwa w obrębie przejścia dla pieszych. Należy dodatkowo podkreślić, że pokrzywdzony nie mógł mieć wiedzy o rozproszeniu uwagi oskarżonego i w konsekwencji przewidywać, że mimo, iż kierowany przez niego samochód nie jedzie z nadmierną prędkością, to jednak może z dużym prawdopodobieństwem nie zatrzymać się przed pasami dla pieszych. Przerzucenie na pieszego obowiązku upewnienia się każdorazowo czy jadący samochód zatrzyma się przed przejściem dla pieszych prowadziłoby do zakwestionowania omawianej zasady ruchu drogowego, zgodnie z którą w obrębie oznakowanego przejścia to pieszy, a nie samochód, ma pierwszeństwo, zaś na kierującym spoczywa obowiązek zachowania szczególnej ostrożności. Uwzględniając wszystkie powyższe uwagi należy stwierdzić, że brak jest tym samym podstaw do przyjęcia jakiegokolwiek stopnia przyczynienia

się pokrzywdzonego do wytworzenia sytuacji wypadkowej, a wyłączną odpowiedzialność w tym zakresie Sąd przypisał oskarżonemu.

Sąd uznał za wiarygodną opinię biegłego lekarza medycyny sądowej M. B. w zakresie ustalenia charakteru i sposobu powstania u pokrzywdzonego obrażeń ciała w postaci krwiaka przymózgowego, złamań łuski prawej kości skroniowej i ciemieniowej, trzonu kręgu C2, wyrostków poprzecznych trzonu kręgu L2, kości krzyżowej, lewej i prawej kości łonowej, lewej kości piszczelowej, kości strzałkowej, stłuczenia obu płuc i wstrząśnienia mózgu. Obrażenia te, naruszające czynności ciała pokrzywdzonego na czas powyżej 7 dni, powstały w wyniku potrącenia przez samochód kierowany przez oskarżonego. Sąd podzielił i przyjął za własne również ustalenia poczynione przez biegłego odnośnie schorzeń, które były bezpośrednią przyczyną zgonu pokrzywdzonego w dniu 14.02.2012 roku. Biegły wskazał w swej opinii pisemnej, że pokrzywdzony zmarł wskutek niewydolności krążenia i oddychania spowodowanej zaawansowanymi zmianami chorobowymi istniejącymi już w okresie poprzedzającym zdarzenie będące przedmiotem niniejszej sprawy. Wprawdzie opisane zmiany chorobowe obciążające organizm pokrzywdzonego nasiliły się wskutek jego unieruchomienia w związku z wypadkiem, jednak brak było bezpośredniego związku przyczynowego pomiędzy zgonem pokrzywdzonego a urazami, jakich doznał w wyniku wypadku. Zaostrzenie objawów choroby obciążającej układ krążenia pokrzywdzonego pozostaje zdaniem Sądu wtórnym następstwem zdarzenia będącego przedmiotem sprawy i jako takie nie mogło wpływać na zmianę kwalifikacji prawnej czynu przypisanego ostatecznie oskarżonemu.

Przypisując oskarżonemu R. L. sprawstwo i winę w zakresie zarzucanego mu występku z art. 177 § 1 kk Sąd uznał, że zasługuje na uwzględnienie zgłoszony w ramach głosów końcowych stron wniosek obrońcy i oskarżonego o warunkowe umorzenie postępowania. Stosownie do treści art. 66 § 1 kk sąd jest uprawniony do zastosowania tego rodzaju środka probacyjnego jeśli wina i społeczna szkodliwość czynu nie są znaczne, okoliczności jego popełnienia nie budzą wątpliwości, a postawa sprawcy nie karanego za przestępstwo umyślne, jego właściwości i warunki osobiste oraz dotychczasowy sposób życia uzasadniają przypuszczenie, że pomimo umorzenia postępowania będzie on przestrzegał porządku prawnego, w szczególności nie popełni przestępstwa. Zdaniem Sądu orzekającego przesłanki te zostały zrealizowane w niniejszej sprawie. Nie ulegało wątpliwości, że naruszenie reguł bezpieczeństwa w ruchu drogowym stwierdzone po stronie oskarżonego miało charakter nieumyślny. Oskarżony nie dopuścił się rażącego naruszenia tychże reguł, przestrzegając większości zasad obowiązujących w analizowanej sytuacji, uchybił tylko jednej z nich. Oskarżony nie jechał z nadmierną prędkością, był trzeźwy, a jego zachowaniu na jezdni można zarzucić jedynie brak należytej uwagi i skupienia, który niestety skutkował tragicznymi następstwami. Brak po stronie oskarżonego nagannej motywacji, która wyrażałaby się w zamierzonym i celowym łamaniu przepisów ruchu drogowego. Wprawdzie rodzaj i zakres dobra naruszonego przestępstwem były w okolicznościach niniejszej sprawy szczególne, jednak należy to do specyfiki czynu zabronionego będącego przedmiotem sprawy, którego skutkiem jest naruszenie zdrowia i integralności cielesnej ofiary. Uwzględniając ustawowe zagrożenie karą przewidziane za czyn z art. 177 § 1 kk nie sposób przyjąć, że wyłącznie z uwagi na negatywne następstwa w zakresie stanu zdrowia pokrzywdzonego czyny tego rodzaju miałyby nie podlegać dobrodziejstwu warunkowego umorzenia postępowania. Jednocześnie Sąd miał na względzie, że oskarżony R. L. jest osobą o ustabilizowanej sytuacji życiowej, cieszącą się nieposzlakowaną opinią środowiskową, nie wchodzącą dotychczas w konflikt z prawem. Oskarżony w toku procesu, w ramach końcowych głosów stron, wyrażał skruchę i ubolewanie z powodu wypadku, w którym pokrzywdzony ucierpiał. Zarówno właściwości i warunki osobiste oskarżonego, jak i jego dotychczasowy sposób życia uzasadniają zdaniem Sądu przeświadczenie, że pomimo zastosowania wobec niego dobrodziejstwa warunkowego umorzenia postępowania i wyznaczenia rocznego okresu próby w przyszłości nie popełni on ponownie przestępstwa. Zdaniem Sądu sam przebieg i wynik niniejszego postępowania będą dla oskarżonego wystarczającym impulsem do przestrzegania porządku prawnego. (...) kompensacyjnej funkcji postępowania karnego będzie służyć orzeczenie wobec oskarżonego nawiązki w kwocie 7000 zł na rzecz oskarżycieli posiłkowych, uprawnionych solidarnie.

Rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów procesu zawarte w pkt. III wyroku znajdują podstawę prawną w treści art. 627 kpk w zw. z art. 629 kpk. Uwzględniając wysokość dochodów oskarżonego oraz całokształt jego sytuacji rodzinnej i majątkowej Sąd uznał za celowe zwolnienie go od obowiązku poniesienia kosztów sądowych i opłaty, obciążając

Skarb Państwa wydatkami poniesionymi od momentu wszczęcia postępowania (pkt. IV wyroku). Podstawę prawną cytowanego orzeczenia stanowi przepis art. 624 § 1 kpk.